

259.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 6 marca 1928 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 818) wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) W tytule rozporządzenia wyrazy: „z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego” zastępuje wyrazami: „z wyjątkiem województwa śląskiego”.

2) W art. 1 po wyrazach: „rozciąga się na województwa krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie” dodaje się wyrazy: „oraz na województwa: poznańskie i pomorskie”.

3) W art. 4 wyrazy: „z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego” zastępuje się wyrazami: „z wyjątkiem województwa śląskiego”.

4) W art. 6 zdanie drugie otrzymuje brzmienie następujące: „W miarę wprowadzania w życie, w myśl art. 3, powołanych w art. 1 przepisów—ustawa z dnia 21 marca 1890 r. (Dz. u. p. austr. Nr 57). §§ 35-59 ustawy z dnia 23 lipca 1847 r. (Zb. ust. prusk. str. 263) oraz wszelkie przepisy, wydane w przedmiotach, unormowanych rozporządzeniem niniejszem, tracą na obszarach województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, poznańskiego i pomorskiego moc obowiązującą”.

Art. 2. W przepisach z dnia 14 października 1927 r. o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 818) wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) W tytule wyrazy: „województw: poznańskie, pomorskiego i śląskiego” zastępuje się wyrazami: „województwa śląskiego”.

2) W art. 1 wyrazy: „z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego” zastępuje się wyrazami: „z wyjątkiem województwa śląskiego”.

3) Art. 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Gminę wyznaniową żydowską tworzą mieszkańcy żydzi bądź jednej gminy politycznej, o ile są dość liczni, aby ponosić ciężar utrzymania instytucji i funkcjonariuszów gminnych, bądź mieszkańcy żydzi kilku lub więcej gmin politycznych.

Naczelna władza nadzorcza może po wysłuchaniu opinii Rady Religijnej połączyć kilka gmin wyznaniowych w jedną, bądź podzielić jedną gminę wyznaniową na kilka terytorjalnie oddzielnych gmin wyznaniowych.

Gmina wyznaniowa żydowska, składająca się z jednej gminy politycznej, nie może być dzielona.

Zarządy gmin wyznaniowych żydowskich obowiązane są do prowadzenia stałego rejestru członków swych gmin”.

4) Punkt d art. 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„troszczenie się o dostarczenie ludności żydowskiej koszernego mięsa”.

5) Art. 4 uzupełnia się następującym drugim ustępem:

„Stanowisko członka zarządu jest honorowe i bezpłatne”.

6) W art. 7, 19 i 29 dodaje się zdanie następujące: „Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje ukonstytuowania się ciała wybranego”.

7) Art. 9 uzupełnia się następującymi ustępami: „Wybór przewodniczącego następuje zwyczajną większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga los.

Uchwały zarządu zapadają zwyczajną większością głosów. Przy równości głosów wniosek uznaje się za odrzucony”.

8) W art. 13 skreśla się ust. 2.

9) Art. 15 uzupełnia się następującym ustępem: „Stanowiska członka rady i członka zarządu są honorowe i bezpłatne”.

10) W art. 20 po wyrazach: „zwyczajną większością głosów” dodaje się wyrazy: „Przy równości głosów rozstrzyga los”.

11) Punkt 6 ust. 1 art. 21 otrzymuje brzmienie następujące:

„wybór rabinu gminnego i podrabinów”.

12) W art. 21 ust. 2 po zdaniu pierwszym wstawia się następujące zdanie:

„Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów. Przy równości głosów wniosek uznaje się za odrzucony”.

13) Ust. 1 art. 25 otrzymuje brzmienie następujące:

„Rada Religijna składa się z 34 świeckich członków Żydowskiego Związku Religijnego i z 17 rabinów. Kadencja Rady Religijnej trwa lat pięć”.

14) Ust. 1 art. 26 otrzymuje brzmienie następujące:

„Prócz członków wchodzących w skład Rady Religijnej z wyboru Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może do niej powołać ośmiu świeckich i czterech duchownych członków”.

15) Ust. 4 art. 26 skreśla się.

16) Art. 26 uzupełnia się następującym ustępem:
„Stanowisko członka Rady Religijnej jest honorowe i bezpłatne. Członkom nie mogącym ponosić kosztów, związanych ze spełnianiem mandatu, mogą być przez odnośne gminy wyznaniowe zwracane koszty podróży oraz wypłacane diety”.

17) W art. 27 po wyrazach: „zwyczajną większością głosów” kropka zamienia się na średnik oraz dodaje się wyrazy: „w razie równości głosów rozstrzyga los”.

18) W art. 32 w zdaniu drugim po wyrazie „zewolnienia” dodaje się wyraz „naczelnej”.

19) Art. 32 uzupełnia się następującymi ustępami:

„Stowarzyszenie wyznaniowe winno posiadać i utrzymywać własny cmentarz.

Członek gminy wielkiej, chcący wstąpić do stowarzyszenia wyznaniowego, winien o tem zawiadomić zarząd gminy wielkiej.

Stowarzyszenie wyznaniowe obowiązane jest prowadzić rejestr swych członków i podawać go do wiadomości zarządowi gminy wielkiej przynajmniej raz w ciągu roku.

Członkowie stowarzyszenia wyznaniowego, zwolnieni od płacenia składek na rzecz gminy wielkiej (art. 36), nie posiadają ani czynnego, ani biernego prawa wyborczego przy wyborach organów zarządu gminy wielkiej”.

20) Tytuł VI „Rabini” zmienia się na: „Rabini i inni funkcjonariusze gminni”.

21) Ust. 3 art. 37 otrzymuje brzmienie:
„Rabin i podrabini winni znać język polski w słowie i piśmie oraz posiadać obywatelstwo polskie”.

22) Ust. 2 art. 41 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przepisy te podlegają zatwierdzeniu naczelnej władzy nadzorczej”.

23) Jako art. 45 wprowadza się postanowienie następujące:

„Rada Religijna wydaje dla funkcjonariuszów wyznaniowych oraz dla pracowników administracyjnych przepisy dotyczące ich czynności i regulamin dyscyplinarny, jako też przepisy o ich pensji, emeryturze i zabezpieczeniu pozostałych po nich wdów i sierot.

Przepisy te podlegają zatwierdzeniu naczelnej władzy nadzorczej”.

24) Art. 45 otrzymuje oznaczenie „Art. 46”, a jego ust. 1 brzmienie następujące:

„Rabin gminy, z zastrzeżeniem podziału wielkiej gminy na okręgi rabiniczne, ma nadzór nad urządzeniami religijnymi, nauczycielami religii w szkołach wyznaniowych żydowskich, rzeźnikami rytualnymi i innymi funkcjonariuszami wyznaniowymi w obrębie swej gminy. Rabin ma wyłączne prawo udzielania ślubów i rozwodów w obrębie swojej gminy, z zastrzeżeniem praw rabinów stowarzyszeń wyznaniowych (art. 47)”.

25) W art. 50, oznaczonym obecnie jako art. 51, skreśla się wyraz „dokonania”.

26) Artykuły 46—54 otrzymują kolejną numerację 47—55. W art. 51, oznaczonym obecnie jako art. 52, w ust. 1 zmienia się cyfrę „47” na „48”.

Art. 3. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłosi w drodze rozporządzenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 818) wraz z załącznikiem z uwzględnieniem zmian, wynikających z rozporządzenia niniejszego.

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *K. Bartel*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
Minister Skarbu: *G. Czechowicz*
Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki*
Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*
Minister Komunikacji: *Romocki*
Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*
Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*
Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*
Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

260.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 7 marca 1928 r.

w sprawie zmian wprowadzonych do wykonanych na gruncie orzeczeń o scaleniu gruntów.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Wprowadzony na grunt na podstawie art. 36 ustawy z dnia 31 lipca 1926 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 92, poz. 833) projekt scalenia nie ulega zmianom na gruncie, chociażby treść orzeczenia, zatwierdzającego ten projekt po jego wykonaniu, uległa zmianie w trybie w ustawach przewidzianym, jeżeli komisja, która wydała wykonane orzeczenie, uzna, iż wprowadzenie zmian na gruncie naruszy w sposób istotny uporządkowany już ustrój rolny.